

ISSN 0350-2058

ZBORNIK

PRAVNOG FAKULTETA U ZAGREBU

GODINA 62 - BROJ 5-6

ZAGREB, 2012.

**ZBORNİK PRAVNOG FAKULTETA U ZAGREBU
COLLECTED PAPERS OF ZAGREB LAW FACULTY
SAMMELSCHRIFT DER JURISTISCHEN FAKULTÄT ZAGREB
RECUEIL DES TRAVAUX DE LA FACULTÉ DE DROIT DE ZAGREB**

Nakladnik / Publisher / Herausgeber / Editeur
PRAVNI FAKULTET U ZAGREBU

Uredništvo / Editorial Board / Redaktion / Rédaction
Prof. dr. sc. Hrvoje Arbutina, doc. dr. sc. Zrinka Erent-Sunko, prof. dr. sc. Dubravka Hrabar,
prof. dr. sc. Ivo Josipović, doc. dr. sc. Tomislav Karlović, prof. dr. sc. Saša Nikšić,
prof. dr. sc. Marko Petrak, prof. dr. sc. Željko Potočnjak, prof. dr. sc. Nikoleta Radionov,
prof. dr. sc. Slaven Ravlić, prof. dr. sc. Maja Seršić, prof. dr. sc. Branko Smerdel

**Dopisno uredništvo / Corresponding members
/ Korrespondierende Redaktion / Rédaction correspondante**
Mauro Bussani (Trieste), Mirjan Damaška (Yale, New Haven), Marc Gjidara (Paris),
Janez Kranjc (Ljubljana), Joseph Marko (Graz), Franz-Stefan Meissel (Wien),
Victor Nabhan (Nottingham), Elinor Ostrom (Bloomington), Guido Pfeifer (Frankfurt am Main),
C. H. (Remco) van Rhee (Maastricht), J. A. (Robbie) Robinson (Potchefstroom),
Paul L. C. Torremans (Nottingham), Karel Wellens (Nijmegen)

Glavni urednik / Editor-in-Chief / Chefredakteur / Rédacteur en chef
Prof. dr. sc. Marko Petrak

Izvršni urednik / Executive Editor / Executivredakteur / Rédacteur exécutif
Doc. dr. sc. Tomislav Karlović

Tajnica Uredništva / Secretary / Sekretärin / Secrétaire de la rédaction
Slavica Habijan

Lektura: Renata Mihalić Dobrić, prof.; Branka Römer, prof.; Mirna Wiewegh, prof.

Prijevod sažetaka na engleski i njemački jezik:
Vesna Ivančević Ježek, prof. - njemački jezik; dr. sc. Vera Andrassy;
mr. sc. Marija Marušić; Miljen Matijašević, prof. - engleski jezik

**Adresa Uredništva / Address of the Editorial Board / Adresse der Redaktion
/ Adresse de la rédaction**

Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, Trg m. Tita 3, 10000 Zagreb, Hrvatska;
tel: (385-1) 4597 500 ; faks: (385-1) 45 97 521
Internet adresa: <http://zbornik.pravo.hr>
E-mail: zbornik@pravo.hr

Naklada: 600 primjeraka / Printed in 600 copies / Auflagenhöhe: 600 Expl. / Tiré à: 600 exemplaires.

Prilozi objavljeni u časopisu referiraju se u: / Contributions published in the Collected papers are indexed in: /
Die in der Sammelschrift veröffentlichen Beiträge werden zitiert in: / Aux articles publiés dans ce Recueil on
se réfère dans: Index to foreign legal periodicals, Drant – Droits Antiques, Political Science Complete – EBSCO,
Scopus, Worldwide Political Science Abstracts.

Časopis se tiska uz djelomičnu financijsku potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske
/ The journal is published with a partial financial aid from the Ministry of science, education and sports of the
Republic Croatia / Die Herausgabe wird teilweise vom Wissenschaftsministerium der Republik Kroatien finanziell
unterstützt / L'édition est partiellement subventionnée par le Ministère des sciences de la République Croate.

Design naslovnice: FAB d.o.o.

Grafička priprema: Gordana Vinter, Sveučilišna tiskara d.o.o.

Tisak: Sveučilišna tiskara d.o.o., Zagreb, Trg maršala Tita 14

Sadržaj

<i>In honorem</i> Petar Klarić (prof. dr. sc. Igor Gliha)	1233
---	------

USTAVNO PRAVO

Akademik Davor Krapac, Snježana Bagić, dipl. iur.: <i>Pravo na naknadu štete zbog neopravdane osude ili zbog neutemeljenog uhićenja ili pritvaranja te njegova suvremena ustavnopravna i kaznenopravna regulacija</i>	1237
Prof. dr. sc. Hrvoje Arbutina: <i>Ustavna i nadnacionalna ograničenja ovlaštenja na oprezivanje</i>	1283
Doc. dr. sc. Hano Ernst: <i>Oštećenje vjerovnika i bračna stečevina u novoj ustavnosudskoj analizi</i>	1323
Dr. sc. Marko Babić, Renata Gerkman Rudec, dipl. iur.: <i>Značenje pojma zaštićeni najmoprimac kroz presjek zakonskih postulata i ustavnosudske prakse</i>	1363
Dr. sc. Duška Šarin: <i>Položaj Ustavnog suda Republike Hrvatske s motrišta diobe vlasti i ustavne garancije njegove neovisnosti</i>	1379

GRAĐANSKO I TRGOVAČKO PRAVO

Akademik Jakša Barbić: <i>Pravo na dividendu kao temeljno imovinsko pravo dioničara</i>	1413
Prof. em. Nikola Gavella: <i>Građansko pravo i posebna pravna uređenja za određene vrste dobara</i>	1445
Prof. dr. sc. Hrvoje Kačer: <i>Tri novote iz novog koncepta neimovinske štete po Zakonu o obveznim odnosima iz 2005.</i>	1491
Prof. dr. sc. Marko Petrak: <i>Actio Publiciana u klasičnom rimskom pravu</i>	1513
Prof. dr. sc. Marko Baretić: <i>Treba li se u hrvatskom obveznom pravu koristiti konceptima pozitivnog i negativnog pogodbenog interesa?</i>	1537
Prof. dr. sc. Marijan Ćurković: <i>Talijanski sustav naknade neimovinske štete</i>	1579
Doc. dr. sc. Saša Nikšić: <i>Imovina u građanskom pravu</i>	1599
Doc. dr. sc. Romana Matanovac Vučković: <i>Uloga registra u prijenosu žiga na temelju ugovora</i>	1635
Mr. sc. Miljenko Giunio: <i>Zastarijevanje tražbine, zastara i posljedice - opća i neka izabrana pitanja</i>	1675

Mr. sc. Hrvoje Momčinović: *Obnova (novacija) prema Zakonu o obveznim odnosima* 1701

Ivica Crnić, dipl. iur.: *Značenje orijentacijskih kriterija Vrhovnog suda Republike Hrvatske za dosudu pravične novčane naknade neimovinske štete*..... 1715

MEĐUNARODNO I EUROPSKO PRIVATNO PRAVO

Prof. dr. sc. Vilim Bouček: *Europsko kartelno privatno pravo u Uredbi Rim II*..... 1731

Prof. dr. sc. Davorin Lapaš: *Nevladini entiteti pred vratima međunarodnog subjektiviteta - put k novom međunarodnom pravu?*..... 1757

Prof. dr. sc. Tamara Perišin: *Ima li Europska unija ovlast regulirati privatno (posebice ugovorno) pravo?* 1799

Dr. sc. Ana Keglević: *Načela prava osiguranja u praksi Suda EU i njihov utjecaj na privatnopravne poretke država članica* 1823

Dr. sc. Ana Pošćić: *Utvrđivanje mjerodavnog tržišta proizvoda u okviru članka 102. Ugovora o funkcioniranju Europske unije s naglaskom na odabir potrošača* 1859

GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO

Prof. dr. sc. Mihajlo Dika: *Presuda na temelju priznanja*..... 1885

Prof. dr. sc. Jasna Omejec: *Izvršenje presuda i odluka Europskog suda za ljudska prava* 1913

MEDICINSKO PRAVO

Prim. dr. sc. Miroslav Goreta: *Profesionalna odgovornost psihijatra* 1943

PRILOG

Popis radova - prof. dr. sc. Petar Klarić..... 1971

Contents

<i>In honorem Petar Klarić (Igor Gliha)</i>	1233
---	------

CONSTITUTIONAL LAW

Davor Krapac, Snježana Bagić: <i>The Right to Damages for Wrongful Conviction or Unjustified Arrest or Detention and its Regulation in Constitutional and Criminal Law</i>	1237
Hrvoje Arbutina: <i>Constitutional and Supranational Limitations of Authority for Taxation</i>	1283
Hano Ernst: <i>Injuring Creditors and Marital Property in the New Constitutional Court Analysis</i>	1323
Marko Babić, Renata Gerkman Rudec: <i>The Meaning of the Notion Protected Lessee through Cross-Section of Legal Postulates and Constitutional Case Law</i>	1363
Duška Šarin: <i>Position of the Constitutional Court of the Republic of Croatia from the Point of View of Separation of Powers and the Constitutional Guarantee of its Independence</i>	1379

CIVIL AND COMMERCIAL LAW

Jakša Barbić: <i>Right to the Dividend as the Shareholder's Fundamental Property Right</i>	1413
Nikola Gavella: <i>Civil Law and Special Legal Systems for Particular Types of Goods</i>	1445
Hrvoje Kačer: <i>Three Novelties in the New Concept of Non-patrimonial Damages in the Obligations Act 2005</i>	1491
Marko Petrak: <i>Actio Publiciana in Classical Roman Law</i>	1513
Marko Baretić: <i>Should Croatian Law of Obligations Use the Concepts of Positive and Negative Contractual Interest?</i>	1537
Marijan Ćurković: <i>The Italian System of Compensation for Non-Pecuniary Damage</i>	1579
Saša Nikšić: <i>Patrimony in Civil Law</i>	1599

Romana Matanovac Vučković: <i>The Role of the Registry in the Transfer of Trademark Based on the Contract</i>	1635
Miljenko Giunio: <i>Prescription of Claims, Statute of Limitation and Consequences - General and Some Selected Questions</i>	1675
Hrvoje Momčinović: <i>Renewal (Novation) according to the Obligations Act</i>	1701
Ivica Crnić: <i>Significance of the Orientational Criteria of the Supreme Court of the Republic of Croatia for Awarding Just Pecuniary Damages for Non-Patrimonial Loss</i>	1715

INTERNATIONAL AND EUROPEAN PRIVATE LAW

Vilim Bouček: <i>European Antitrust Law in the Regulation Rome II</i>	1731
Davorin Lapaš: <i>Non-Governmental Entities on the Doorstep of "Subjectivity" in International Law - a Path to New International Law?</i>	1757
Tamara Perišin: <i>Does the European Union Have the Competence to Regulate Private (Especially Contract) Law?</i>	1799
Ana Keglević: <i>Principles of Insurance Law in the Case Law of the EU Court and its Influence on the Private Law Systems of Member States</i>	1823
Ana Pošćić: <i>Establishing the Competent Market for Products within the Article 102 of the Contract on the Functioning of the European Union with Emphasis on Consumer Selection</i>	1859

CIVIL PROCEDURAL LAW

Mihajlo Dika: <i>Verdict Based on a Confession</i>	1885
Jasna Omejec: <i>Execution of Judgments and Decisions of the European Court of Human Rights</i>	1913

MEDICAL LAW

Miroslav Goreta: <i>The Professional Responsibility of Psychiatrists</i>	1943
--	------

SUPPLEMENT

The List of Publications - Prof. dr. sc. Petar Klarić	1971
---	------

Inhalt

<i>In honorem Petar Klarić (Igor Gliha)</i>	1233
---	------

VERFASSUNGSRECHT

Davor Krapac, Snježana Bagić: <i>Der Anspruch auf Schadenersatz wegen unrechtmässiger Verurteilung oder unbegründeter Festnahme oder Untersuchungshaft und seine Aktuelle verfassungs- und strafrechtliche Regelung</i>	1237
Hrvoje Arbutina: <i>Die verfassungsgemäße und übernationale Einschränkungen von Ermächtigung für Besteuerung</i>	1283
Hano Ernst: <i>Neue Beurteilung von Gläubigerschädigung und ehelichem Vermögen vor dem Verfassungsgericht</i>	1323
Marko Babić, Renata Gerkman Rudec: <i>Bedeutung des Begriffs des geschützten Mieters durch Querschnitt von Rechtspostulaten und verfassungsrechtlichen Praxis</i>	1363
Duška Šarin: <i>Die Position des Verfassungsgerichtes der Republik Kroatien vor dem Lichte der Gewaltenteilung und der Verfassungsgarantie seiner Unabhängigkeit</i>	1379

ZIVIL UND HANDELSRECHT

Jakša Barbić: <i>Der Anspruch auf Dividende als grundlegendes Vermögensrecht des Aktionärs</i>	1413
Nikola Gavella: <i>Das Zivilrecht und die rechtlichen Sonderregelungen für bestimmte Arten von Gütern</i>	1445
Hrvoje Kačer: <i>Drei Neuheiten aus dem neuen Konzept des Nichtvermögensschadens nach dem Obligationengesetz von 2005</i>	1491
Marko Petrak: <i>Actio Publiciana im klassischen römischen Recht</i>	1513
Marko Baretić: <i>Braucht Man in kroatischem Obligationsrecht die Konzepten von positiven und negativen Vetragsinteresse benutzen?</i>	1537
Marijan Ćurković: <i>Das System des Ersatzes für Nichtvermögensschäden in Italien</i>	1579
Saša Nikšić: <i>Vermögen im bürgerlichen Recht</i>	1599

Romana Matanovac Vučković: <i>Rolle des Registers in Übertragung von Marke aufgrund eines Vertrags</i>	1635
Miljenko Giunio: <i>Forderungsverjährung, Verjährung und ihre Folgen - allgemeine und ausgewählte Fragen</i>	1675
Hrvoje Momčinović: <i>Die Novation nach dem Obligationengesetz</i>	1701
Ivica Crnić: <i>Die Bedeutung der Richtkriterien des Obersten Gerichtshofes der Republik Kroatien für die Zusprechung einer billigen Entschädigung für Nichtvermögensschäden</i>	1715

INTERNATIONALES UND EUROPÄISCHES PRIVATRECHT

Vilim Bouček: <i>Europäisches internationales Kartellprivatrecht in der Rom II Verordnung</i>	1731
Davorin Lapaš: <i>Nichtregierungsentitäten an der Schwelle zur völkerrechtlichen Subjektivität - der Weg in ein neues Völkerrecht?</i>	1757
Tamara Perišin: <i>Hat die Europäische Union Befugnis, Privatrecht (insbesondere Vertragsrecht) zu regulieren?</i>	1799
Ana Keglević: <i>Grundsätze des Versicherungsrechts in Praxis des Eu-Gerichts und ihr Einfluss auf privatrechtlichen Systeme der Mitgliedstaaten</i>	1823
Ana Pošćić: <i>Die sachliche Marktabgrenzung im Rahmen von Art. 102 des Vertrages über die Arbeitsweise der Europäischen Union mit Berücksichtigung der Verbraucherwahl</i>	1859

ZIVILPROZESSRECHT

Mihajlo Dika: <i>Urteil aufgrund eines Geständnis</i>	1885
Jasna Omejec: <i>Vollzug der Urteile und Entscheidungen des Europäischen Gerichtshofes für Menschenrechte</i>	1913

MEDIZINRECHT

Miroslav Goreta: <i>Berufshaftung des Psychiaters</i>	1943
---	------

BEITRAG

Publikationen - Prof. dr. sc. Petar Klarić	1971
--	------

IN HONOREM PETAR KLARIĆ

Malo je pravnika ostvarilo tako impresivnu karijeru kao Petar Klarić. Karijeru koju obilježava raznolikost i dosezanje najviših uloga u hrvatskom pravnom sustavu. Životni put Petra (Dušana) Klarića za mnoge predstavlja ostvarenje sna. Rodio se 25. svibnja 1939. u Cisti Velikoj. Školovao se u Ceriću (osnovna škola) i Vinkovcima (gimnazija). Nakon što je 1958. maturirao u Vinkovcima, započinje s pravnim obrazovanjem koje je u cijelosti bilo vezano uz Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Diplomirao je u najkraćem mogućem roku, 1962. godine. Stupanj magistra znanosti iz međunarodnog prava stekao je 1966. godine obranivši tezu: *Pojedinac kao subjekt međunarodnog prava*, a znanstveni stupanj doktora znanosti iz područja građanskog prava 1982. godine obranivši tezu: *Pravna osnova odgovornosti za štetu*. Pravosudni ispit položio je 1969. godine.

Profesionalnu karijeru započeo je 1966. godine kao pravni referent i savjetnik u nekoliko pravnih osoba, većinom u gospodarstvu. Svoju znanstvenu sveučilišnu karijeru započinje 1974. godine koja je u najvećem dijelu, kao i njegovo pravno obrazovanje, vezana uz Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu. U početku je radio kao profesor kolegija Osnove imovinskog prava na Višoj upravnoj školi u Zagrebu, a od 1983. član je Katedre za građansko pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu prvo kao docent, zatim kao izvanredni profesor te naposljetku kao redoviti profesor, s kojim je zvanjem otišao u mirovinu 2009. godine.

Kao član Katedre sudjelovao i u upravi Fakulteta, prvo kao prodekan u akademskim godinama 1987./88., i 1988./89., a zatim kao dekan Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Njegovo dekanstvo bilo je kratkotrajno: od početka listopada 1999. do prosinca iste godine nakon što je izabran na najčasniju funkciju, za suca Ustavnog suda Republike Hrvatske. Za trajanja ustavnosudskog mandata izabran je od kolega ustavnih sudaca za prvog između jednakih - predsjednika Ustavnog suda, na kojoj je dužnosti bio od 2003. do kraja sudačkog mandata 2007. Upravo to što predsjednika Ustavnog suda biraju sami sudci između sebe kao prvog među jednakima i da su izabrali upravo Petra Klarića govori o značajnosti njegove uloge na Ustavnom sudu Republike Hrvatske.

Nakon osmogodišnjeg ustavnosudskog mandata nije se ponovo kandidirao, već se odlučio vratiti u matičnu instituciju, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, na kojem je obavljao nastavničke dužnosti i za vrijeme obavljanja dužnosti suca Ustavnog suda, ali u smanjenom opsegu. Do odlaska u mirovinu u dodiplomskoj nastavi sudjelovao je u izvođenju nastave iz kolegija Građansko pravo. Na Poslijediplomskom specijalističkom i Poslijediplomskom sveučilišnom (doktorskom) studiju iz građanskopravnih i obiteljskopravne znanosti ostao je voditelj kolegija Obvezno pravo i nakon umirovljenja.

Redoviti je član Akademije pravnih znanosti Hrvatske od samog osnivanja 2001. kao jedan od 52 njezina utemeljitelja. Suradnik je na znanstvenoistraživačkom projektu *Prilagodba građanskopravnog uređenja Hrvatske*.

Znanstvenu aktivnost upotpunjuje i djelatnošću urednika stručnih i znanstvenih časopisa. Bio je glavni i odgovorni urednik jednog od najčitanijih pravnih časopisa: *Privreda i pravo* (sada izlazi pod naslovom: *Pravo u gospodarstvu*) u razdoblju od 1974. do 1984., kao i glavni i odgovorni urednik našeg najprestižnijeg znanstvenog časopisa u pravnom području: *Zbornika Pravnog fakulteta u Zagrebu* u razdoblju od 1995. do 2000. godine.

Važan je dio djelatnosti Petra Klarića sudjelovanje na znanstvenim i stručnim skupovima. Tijekom cijele karijere organizirao je, predavao i sudjelovao na mnogobrojnim znanstvenim i stručnim, domaćim i međunarodnim savjetovanjima, seminarima i drugim skupovima, a tu je aktivnost s jednakim žarom nastavio i nakon umirovljenja.

Uz znanstvenu i nastavnu razvio je i bogatu stručnu djelatnost kao savjetnik te član stručnih povjerenstava i odbora. Ostavio je dubok trag u hrvatskom zakonodavstvu na području obveznog prava kao voditelj radne skupine stručnjaka za izradu Zakona o obveznim odnosima koja je djelovala od 1995. pa sve do 2005. godine kad je donesen aktualni Zakon o obveznim odnosima. Od 1990. do 1999. godine bio je vanjski član Odbora za zakonodavstvo i Odbora za Ustav i Poslovnik Zastupničkog doma Hrvatskog državnog sabora, a od 2008. do 2011. vanjski član Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora.

U svojem znanstvenom radu usredotočio se ponajprije na obvezno pravo. U najvećem broju radova bavi se pitanjima odštetnog prava. U području građanskopravne odgovornosti za štete nastale u medicini svojim je radovima stekao ugled vodećeg stručnjaka iz tog područja i taj ugled još uvijek uživa.

Djelo koja se vjerojatno najviše povezuje s prof. dr. sc. Petrom Klarićem jest udžbenik *Građansko pravo* koji je dosada imao trinaest izdanja i koji je obvezna literatura za polaganje ispita iz Građanskog prava I. - opći dio i obvezno pravo

(prije razdvajanja predmeta Građansko pravo na dva dijela bila je udžbenik iz predmeta Građansko pravo) na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, ali i udžbenik iz građanskopravnih kolegija na svim ostalim hrvatskim pravnim fakultetima. Prvo izdanje tog udžbenika pojavilo se 1995., a zadnje, trinaesto, 2012. Prof. dr. sc. Petar Klarić je koautor tog udžbenika zajedno s još jednim dugogodišnjim nastavnikom Katedre za građansko pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Martinom Vedrišem. Tom je udžbeniku prethodila knjiga *Osnove imovinskog prava*, prvi put izdana 1971., čiji je inicijalni autor bio prof. dr. sc. Martin Vedriš. Međutim, zasluge za prerastanje te knjige u udžbenik *Građansko pravo* u prvom redu pripadaju Petru Klariću pa je i njegov autorski udio u toj knjizi sve više rastao. Već od drugog izdanja udžbenik *Građansko pravo* isključivo je ažurirao i obnavljao prof. dr. sc. Petar Klarić jer je prof. dr. sc. Martin Vedriš umro pri svečanom predstavljanju prvog izdanja. U kojoj su mjeri bile potrebne promjene tog udžbenika, pa samim time i koliki je stvarni autorski udio Petra Klarića u kasnijim izdanjima, proizlazi iz promjena koje su u međuvremenu nastale u hrvatskom građanskom pravu i pravnom poretku uopće. Naime, udžbenik je trebalo prilagoditi potpuno novom zakonu iz područja stvarnog prava iz 1997. koji se osniva na potpuno drukčijim postulatima nego njegov prednik, kao i novim zakonima iz područja nasljednog prava iz 2003. i obveznog prava iz 2005. koji su također unijeli velike promjene u hrvatsko građansko pravo. Iz udžbenika *Građansko pravo* mnoge su generacije studenta prava svih hrvatskih pravnih fakulteta učile o građanskom pravu.

Knjiga (monografija) *Odštetno pravo*, također je izišla u većem broju izdanja, aktualiziranih i nadopunjavanih, dosada ukupno četiri. Prvo izdanje te knjige izišlo je 1991., a četvrto 2003. godine. Ta je knjiga rezultat višegodišnjeg istraživanja prof. dr. sc. Petra Klarića u području odštetnog prava. U prvom dijelu knjige *Odštetno pravo* vrlo se opsežno obrađuje pojam pravne osnove uopće i posebno pravne osnove odgovornosti za štetu. Riječ je o najopsežnijem i najtemeljitijem istraživanju pravne osnove u hrvatskoj pravnoj književnosti. Na to fundamentalno istraživanje nastavlja se obrada pojedinih odgovornosti u posebnim slučajevima. Posebno se može izdvojiti dio o pravnoj osnovi odgovornosti za ratnu štetu i o pojmovima ratne štete, štete nastale zbog terorističkog akta i javnih demonstracija. Ta su pitanja obrađivana u trenutku kad su u Hrvatskoj bila iznimno aktualna, pa i osjetljiva. Obradom tih pitanja došao je do izražaja izniman senzibilitet i razumijevanje hrvatske zbilje u vrijeme ratnih zbivanja u našoj domovini u prvoj polovini devedesetih godina prošlog stoljeća, koji je prof. dr. sc. Petar Klarić i inače pokazivao. Uz obradu odgovornosti za štetu

prouzročenu materijalnim nedostacima i odgovornosti za štetu od motornih vozila u pogonu, ističe se dio knjige u kojem se posebno obrađuju pojedina pitanja neimovinske štete. Uz poredbeno-pravno istraživanje neimovinske štete u njemačkom pravu posebno su obrađene ugovorna odgovornost za neimovinsku štetu i neimovinska šteta nastala pravnim osobama, o kojim se temama u našoj pravnoj književnosti vrlo malo pisalo te bi se moglo kazati da su u hrvatskoj literaturi ti radovi Petra Klarića pionirskog karaktera.

Zbornik radova u čast Petru Klariću rezultat je zajedničkog rada svih autora koji su svojim sudjelovanjem željeli odati priznanje prof. dr. sc. Petru Klariću i izraziti poštovanje za njegov profesionalni put koji može biti putokaz mnogim mladim ljudima, i to ne samo pravne struke. Broj autora i raznolikost tema objavljenih u ovom *Zborniku* pokazuju važnost utjecaja Petra Klarića na hrvatsko pravo i hrvatski pravni poredak, kao pisca, edukatora i ustavnog suca. Ujedno je i znak zahvalnosti za sve njegove doprinose u području prava, a nadati se i poticaj prof. dr. sc. Petru Klariću da s jednakom energijom, po kojoj je i poznat, nastavi sa svojim doprinosom.

Prof. dr. sc. Igor Gliha